

Historie školy

Celoroční vyučování začalo v Pěnčíně od r. 1836, a to v pastoušce č. 3. Teprve r. 1863 se koupila chalupa s 8 korci polí a zřídila se co školní budova.

V roce 1885 podává místní školní rada žádost o otevření druhé třídy a stavbu nové školní budovy na témže místě.

10. února 1886 byla zadána stavba nové školní budovy panu Čeňku Kříčkovi, architektu z Kolína. Se stavbou se začalo 27.4.1886 a dokončena byla 1.listopadu 1886. Po kolaudaci byla školní budova 7.11. vysvěcena. V předvečer téhož dne byla budova slavnostně otevřena, hudební sbor hrál císařskou hymnu a zúčastnění provolávali císaři slávu. Za vsí byl vypálen ohňostroj. 7. 11. odpoledne se konala v místní kapli slavnostní mše a poté se průvod za hlaholu zvonů ubíral k nové školní budově. Po slavnostních proslovech byla škola vysvěcena a všichni si mohli budovu prohlédnout.

11. 11. 1886 se začalo v nové budově vyučovat. Do školy docházelo 121 dětí a působil tu třídní učitel Konrád Pokos ze Mšena a jeho žena Antonie Pokosová vyučovala ručním pracem. Druhým učitelem – podučitelem – byl pan Čeněk Freiberg. Celý plat řídicího učitele byl 540 zlatých, podučitele 350 zlatých, industriální učitelky 108 zlatých. Zkoušky z náboženství se konaly v Loukově před nejdůstojnějším p.biskupem litoměřickým.

Od r. 1889 docházely děti k bohoslužbám do Loukova a to při zahájení nebo zakončení školního roku, ale i při různých významných dnech (například narozeniny a jmeniny Jejich Veličenstev)V žákovské knihovně bylo 191 svazků, v učitelské 20. U školy byla zřízena zahrádka, cvičiště pro tělocvik a štěpnice. V r.1900 je zapsáno 123 dětí. Docházely do školy do 14 let, některé měly úlevy a část dětí byla osvobozena od placení školného.

Ve školním roce 1914/15 bylo zavedeno vyučování přes den, aby mohly děti doma vypomáhat, když otcové odešli na frontu.

V r. 1918 na škole působil řídicí učitel Josef Faltys, učitel katolického náboženství P. Anton Holoček a industriální učitelka Julie Šířová. Do školy docházelo 86 dětí. V dalších letech školu vede Evžen Šínský. S velkým nadšením bylo přijato vyhlášení samostatné Československé republiky, které ovlivnilo i další práci ve škole. Školní rok 1918/19 začíná kronika slovy „Svobodný národ, svobodná škola, svobodný učitel“. Pořádají se slavnosti, byl založen Sokol a většina obyvatel Pěnčina vystoupila z církve římsko – katolické a vstoupila do církve českobratrské, nově založené. 28.říjen je oslavován jako toužebně očekávaný den osvobození československého národa.

V r. 1929 bylo ve škole zavedeno elektrické osvětlení a provedeny některé opravy.

V r. 1937 nastoupil jako řídicí učitel pan František Hendrych, rodák z Pěnčina a v září 1940 ho vystřídal Václav Kozderka, rovněž pěnčinský rodák. Byla to těžká léta poznamenaná válkou a německou zvůlí, kdy se nesměly používat dosavadní učebnice a připomínat českou historii. Přesto se vyučovalo, konaly se besídky. V roce 1942 má škola 32 žáků.

V dubnu 1945 byli ve škole ubytovaní Němci a ruští zajatci. 3.května místní partyzáni německou posádku odzbrojili, zajatce propustili k partyzánům na Podháj. 17.5.1945 přijela do

vsi kolona Rudé armády. Ve škole umístěna ošetrovna nemocných. Starší žáci (6.–8. ročník) byli přeřazeni na měšťanskou školu do Vlastibořic a počet žactva tak značně poklesl. Škola je od r. 1945 pouze jednotřídní s 25 žáky. Během prázdnin byl ve škole zřízen žňový útulek pro děti do 6 let. V místní školní radě zasedli Václav Kozderka. – třídní učitel, Josef Beran, Josef Louda, Jaroslav Smorádek, Václav Flanderka a Josef Adam. Dětem se začaly podávat teplé nápoje za 5 Kč týdně a rybí tuk, který byl škole přidělen.

23.3.1948 náhle zemřel dosavadní řídící učitel Václav Kozderka. 1.5.1948 nastoupil na školu správce Jan Broul. Začíná se učit ruský jazyk, připomínají se nová výročí a svátky žáci jsou seznámeni s prvním pětiletým plánem a v listopadu se zakládá Svaz československo – sovětského přátelství. 3.června 1950 bylo slavnostně otevřeno sokolské cvičiště, zahájil činnost i místní rozhlas. Děti připravují besídky k Mezinárodnímu dni žen a píší dopisy úderníci. Na půdě školy byl zřízen kabinet.

Od roku 1951 byla naše škola pokusnou školou podle sovětského vzoru. V květnu 1952 byl ve škole založen pionýrský oddíl s 8 členy. Děti sbírají byliny, účastní se brigád na polích místního JZD. V prosinci se koná besídka s Dědou Mrázem.

Generální oprava budovy byla provedena od září 1956 do 1.prosince. Byla vyměněna všechna okna a hlavní dveře, instalovány nové krovy, zavedena voda v přízemí, položeny dlaždičky, upraveny odpady a postaveny 3 nové jímky. Západní strana střechy byla přeložena. Oprava si vyžádala 93 000 Kč. Během opravy se vyučovalo v místní spořitelně. Od 1.9.1956 měla škola opět dvě třídy, vyučoval zde Jan Broul a Hana Krsková. Na školu docházelo 33 žáků. Starší žáci odcházeli do osmileté střední školy v Kobylech.

Od 1.1.1961 má naše škola nový název Základní devítiletá škola 1.–5.r. Děti se se svým učitelem v tomto roce zúčastnili za odměnu za pomoc na polích JZD pionýrského tábora v Bílém Potoce.

Od r. 1959 je škola opět málotřídní s 29 žáky. V r. 1962 bylo ustaveno při místní škole SRPŠ. Předsedou byl zvolen Václav Vinš. V r. 1963 vyznamenán čestným titulem „Vzorný učitel“. R. 1967 odešel do důchodu a r. 1968 zemřel.

V září r. 1967 převzala školu p.učitelka Hana Svobodová. Žáci pravidelně navštěvují zubní ambulanci v Turnově, dětský lékař prohlíží děti ve škole. P.učitelka navštěvuje s dětmi divadelní představení, žáci jsou úspěšní ve sběru léčivých bylin.

Od 12.10.1970 byl ve škole zahájen provoz mateřské školy v 1. poschodí, kde byly provedeny nutné stavební úpravy. V r. 1971 p. učitelka odchází a zastoupil ji p. učitel Antonín Neuman z Turnova – důchodce. Od 1. 9. 1972 školu vede D Brožková, roz. Mizerová z Podhory u Č. Dubu. 10 let působila ve Vanzdorfu a nyní se vrátila do svého rodného kraje. Škola v této době má 16 žáků v 1.–5. třídě.

V r. 1974 provedla místní stavební firma přestavbu komína, který byl v nevyhovujícím stavu. Od r. 1976 sem dochází jen žáci 1.–4. třídy. Od 5.r. dojížděly děti do ZŠ v Kobylech. V červenci 1977 byl v obci slavnostně otevřen sportovní areál, který mohli využívat i žáci školy při vyučování nebo při volnočasových aktivitách. Při této příležitosti žáci na hřišti tančily Českou besedu, kterou nacvičila s dětmi p. Houdová. V tomto roce se také konal 1.ples SRPŠ při MŠ a ZDŠ.

V r. 1980 se stav žáků zvýšil, ale odbor školství nepovolil otevření druhé třídy. Proto sem docházeli jen žáci 1. a 2. třídy, kterých bylo 24. Ostatní museli dojíždět do Kobyl. Teprve v roce 1982 byla zřízena druhá třída pro 3. a 4. r. Druhou třídu učil p. učitel Josef Melich z Turnova. Žáci 3. a 4. r. jezdili na kurz plavání do Liberce - Františkova jednou týdně.

V r. 1983 nastoupil jako učitel 2. třídy p. učitel F. Kalferst, škola měla 44 žáků. V r. 1984 navštěvovalo naši školu dokonce 49 žáků. V r. 1985 byla na střechu položena nová plechová krytina střechy, vyměněny okapy a žlábků za 73 000 Kč. Z kotelny byly vybourány dveře přímo ven. V září 1985 se ve škole otevřelo jedno oddělení školní družiny, kam nastoupila jako vychovatelka slečna Zuzana Zoubková.

V r. 1986 naše škola slavila 100leté výročí založení. S organizací těchto oslav pomohly všechny složky v obci. Oslava měla velký úspěch a sešlo se tu mnoho bývalých žáků i učitelů. V r. 1986 nastoupila na školu p. učitelka Jana Seiwaldová, do důchodu odešla uklízečka p. J. Johnová a o úklid se pak starala p. B. Poláková. Ve školní družině se pak postupně vystřídaly Jana Sikorjaková z Liberce, Dana Šulcová z Pěněčína, p. V. Havlíhová, J. Hubková. Za p. Seiwaldovou během mateřské dovolené vyučovala D. Kozderková.

Během prázdnin v r. 1989 byla v budově školy vyměněna elektroinstalace a všechny prostory byly vymalovány. Od října se již budova vytápěla akumulacími kamny. Obvodové zdivo zedníci podřezali a doplnili izolaci proti vlhkosti a v listopadu pak byla dokončena nová omítka. Úklidu se v tomto roce ujala p. B. Pilařová, dříve kuchařka v MŠ.

V r. 1993 se vrací z mateřské dovolené p. J. Seiwaldová. O prázdninách v r. 1984 byly opraveny a sníženy stropy v 1. patře školy, které byly v havarijním stavu. Od září 1984 nastoupila do družiny vychovatelka I. Hladíková z Turnova. Děti měly možnost učit se hrát na zobcovou flétnu nebo na klavír s p. profesorkou Boudovou, učit se německý jazyk s p. Tomáškovou či anglický jazyk s p. Brožkovou.

Od září do února 1995 se prováděla přestavba půdy, vznikla tu další prostorná třída a velký kabinet. Od r. 1996 má naše škola zase 5 ročníků, 1. a 2. r. vyučovala J. Seiwaldová a 3., 4. a 5. r. ředitelka D. Brožková. Ve 4. a 5. r. se začíná povinně vyučovat anglický jazyk. Žáci 4. r. uzavírají kurz dopravní výchovy testem a jízdami na dopravním hřišti v Liberci. Na plavání začaly děti dojíždět do Turnova.

V r. 1998 se uvolnila přízemní místnost, kde dosud sídlila místní pobočka pošty a byla zde zřízena třída. Na školu docházelo stále kolem 40 žáků a vyučovalo se podle vzdělávacího programu Základní škola. V r. 2001 zajistil obecní úřad pro školu první počítače a správce i odborného učitele v jedné osobě p. Tomáše Horáčka z Turnova. Další 3 počítače pro žáky a jeden pro učitele jsme dostali od ministerstva, přičemž instalaci zajišťuje firma AutoCont. V r. 2002 opět proběhla rekonstrukce vytápění, od elektřiny se přešlo na vytápění plynové. Proto musela být zrekonstruována i kotelna. Celá budova byla opět vymalována. Velkou zásluhu na proměnách školní budovy měl především starosta obce p. Jan Brožek.

Od 1.1.2003 se škola společně se školkou stala jedním právním subjektem se samostatným hospodařením a odpovědností. Pro ředitele to byla obrovská zátěž, ale jiné východisko není. Ředitelkou i nadále zůstává p. D. Brožková, účetnictví se ujala p. Iva Vondrušková z Českého Dubu a vedoucí učitelkou v MŠ byla J. Marešová. Do důchodu odešla školnice p. Pilařová a na její místo nastoupila p. Martina Kábelová. Počet žáků v této době klesl pod 30.

K 30.červnu 2005 ukončila své působení ve funkci ředitelky p.D. Brožková a odešla do důchodu. V konkurzu byl vybrán nový ředitel Mgr. Pavel Vydra ze Všeně. Pod jeho vedením bylo zavedeno několik zájmových kroužků, na chodbách školy se začaly instalovat školní výstavy, byla zahájena činnost sportovního klubu a školní děti společně s předškoláky začaly každý rok jezdit na školu v přírodě. Děti se účastnily spousty sportovních akcí, zábavných, tématicky zaměřených dnů (Den čarodějnic, ...) a poznávacích výletů. V této době si pedagogové začali vytvářet vlastní školní vzdělávací plán. Po dvou letech působení pan ředitel Vydra ze zdravotních důvodů ukončil své působení na naší škole. Po konkurzním řízení byla do úřadu ředitelky jmenována Jana Seiwaldová a jako druhá učitelka byla přijata p. Mgr. Jarmila Šimková.

Sepsala D. Brožková